

Izhaja v ponedeljek in petek
ob 5. popoldne.Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—Račun pri poštno-čekovnem
zavodu št. 10.666.

Nova Doba

Redakcija in uprava: Celje,
Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje, desno.
Telefon int. št. 65.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglaš po tarifu.

Rokopisi se sprejemajo ob ponedeljkih in petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. — Predpisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti.

Štev. 14.

Celje, ponedeljek 15. februarja 1932.

Leto XIV.

F. S. (Brno):

Kriza našega časa

(Konec.)

Današnja Rusija je odpravila rod-bino, stroj si je postavila za svoj življenjski idol. Mladina se mu klanja, že otroci se učijo, kako je z njim ravnati. S plinskimi maskami na glavi se igrajo otroške igre. Kje je ostalo človeško srce, kam drvi ta človek? Te dni je izdal nemški filozof pomembno knjigo, kjer svečano ugotavlja, da človek s svojimi instinkti prav nič ne zaostaja za zverjo. Se razfiniranejši je. Zakaj ni zapisal: Dajmo človeku — in to že mladini — takšne vzgoje v okviru življenja, da se bo dvigal k višjim resničnim življenjskim idealom, ki jih danes prizna žalibog edino v smrti. Šele smrt mu pove, da je slabič in da stroj ne pomeni nič.

Današnja sovjetska Rusija s svojimi petletkami je na poti nekdanje Nemčije, Anglije in Amerike, kjer je bil stroj, enako kot danes v Rusiji, glavno življenjsko pravilo. In bile so za to mnogo bolj upravičene. Slepa in nasilna industrijalizacija pa jih je zavedla v slepe ulice. V nekaj letih bo tudi v Rusiji polno traktorjev in potem bo vprašanje, kam z njimi? Ne bo trga kakor ga danes ni za Evropo in Ameriko.

Kjer je stroj slepo zavladal človeku, se bo nekoč kruto maščeval nad njim. Poudariti moramo — slepo zavladal — ker stroj kot tak je velika dobrina. Treba bo zopet razumna, ki bo uvidel to zmotu. Stalin danes že kliče inteligenco k delu, nekdanja enakost plač v poklicih gine, socialne prilike se ustaljujejo in so takšne kakor jih zahteva tok življenja. In to življenje zahteva, da bi bile s polnim imenom: človeške.

Kaj nam je dalo stoletje stroja? Blodimo v negotovosti in duhovni praznoti. Kaj nam pomaga stroj in vse ostalo, če manjka človeškemu srcu miru in zadovoljstva. Ljudi še ni preveč, stroj bi moral biti v službi zdravega razuma in človeštva bi ne stresala mrzlična bolezen, ki ima toliko imen.

Tok življenja bo šel svojo pot. To je jasno. Je pa odvisno od človeka, kako bo deloval v tem razvoju. Nikjer ni pisano pravo poedincev. Sleherni človek mora verovati v življenje — to je njegova sveta dolžnost — in priznati ter graditi oni način medsebojnega sodelovanja in tolerance, ki omogoča njemu in vsem ostalim eksistenco. Tega mu ne sme nihče kratiti, kajti to je življenjski evangelij, ki trezni danes ves svet. Zato ne vprašujmo, česa je kdo zmožen. Narod, prikrajšan na svojih pravicah, je zmožen v enem samem dnevu preživeti cela stoletja.

Kdo na zemlji ima pravo hegemonije? Prav nihče pod solncem. In dokler bo živel v človeku to stremenje, ne bo iskrenega prijateljstva med narodi. Nikdar ni propadla kultura in ne bo, vedno pa je bila sila nasprotnikov, ki je nasilno zmagala nad bližnjim. Življenje ima po tej strani relativno vrednost — absolutno vrednost so doumevali le veliki duhovi ob koncu svojega življenja. Življenjska vsemogočnost vsakogar je končno priznala skromno pastirjevo kočo in prst svoje prsti. Kdor pa je že zgodaj v življenju iz duše in telesa živel za te resnice, je živel resnično življenje in je s polnim pravom zaslužil, da je človek. Nikomur ne pripada vodilna uloga v svetu. Poedinci so rodili velike ideje, uresničeval pa jih je in jih bo vedno samo narod.

Ko je pred leti predlagal Rus Litvinov svetu pakt večnega miru, so

se mu smejali; ko pa je prišel Američan Kellog z enako mislijo, so ga odlikovali za zasluge za utrditev svetovnega miru. To je potrdilo današnje prakse, ki nam vsem zavirajo kolese. Ali bi ne mogli ljudje verovati vsakomur, ki prispeva k izboljšanju človeškega življenja? Ko bomo verovali vsakomur res s srcem, človek človeku, država državi, šele tedaj bomo lahko govorili o pravi mednarodni slogi in sodelovanju na gospodarskem in političnem polju. Ideja medsebojnega razumevanja ni nova in lahko je izvedljiva — treba je le iskronosti in dobre volje. Človek je življenjska stanica in od njegove kvalitete zavisi bodočnost. Zato se ne smemo udajati varljivim besedam in obljubam. Kot zrel narod ne smemo nikdar sugestivno slediti takim okolnostim. Prihranjeno nam bo marsikatero vznemirjenje in malodušje. Če je vse okoli nas v nevarnosti, je treba ostati miren in trezno iskati uspešne rešitve. Le tako bomo dorasli življenjskim bojem doma in zunaj.

Prava politika je bilo vedno življenje samo, vsaka druga politika vodi k zapletljajem in nesreči. Danes se razume pod politiko način, kako spraviti nasprotnika z mehкими rokovnicami v zanjko, ne da bi za to vedel.

Predolgo bi morali čakati, če bi verovali tistim, ki oznanjajo, da bo trajala kriza današnjega duhovnega prevoja še cela desetletja in morda celo stoletje. Na nas vseh je, da si ustvarimo duhovno polnilo našega modernega časa, ki je bilo tudi v nekdanjih časih simbol človeškega življenja. Ni to samo religija. Danes je človek svobodnejši, in ko se bo duhovno približal tistim mejam duševne zrelosti, kjer bo enako spoštoval in uvaževal bližnjega kakor samega sebe, bo mogoče reševati vsa vprašanja mirnim in pravilnim potom. Takrat šele bo mogoča sama po sebi Panevropa in enotno sodelovanje vseh svetovnih kontinentov.

Regulacija Savinje

Na seji banovinskega sveta v Ljubljani se je vršila v petek 12. t. m. obširna razprava o veliki škodi, ki jo povzročajo poplave Savinje, in o nujnosti regulacije te reke.

Gosp. Matija Gorčičar, posestnik in župan v Mozirju, je nastopal, da je vprašanje vzdrževanja regulacije Savinje izredno važno. Zadnje čase se je ta reka v tem pogledu zanemarila in povzročila zaradi tega čedalje večjo škodo. Zda, ko smo z veseljem začeli izvrševati velike gospodarske načrte, bi bilo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti.

Gosp. Fran Piki, posestnik in gostilničar v Gotovljah, ki zastopa v banovinskem svetu celjski srez, je podpril izvajanja g. Gorčičarja z opisom razdiralnega dela neregulirane Savinje v njegovem okolju. Tu je Savinja ob poplavih odnesla že več kilometrov nasipov. V nekaj letih bo ves nasip, ki je bil vzorno zgrajen, uničen. Nad 200 ha plodne zemlje preplavi Savinja vsakokrat ob nalivih. Njive in travnike pokrije po poplavih 15 do 20 cm debela plast kamenja. To stanje je zakrivilo tudi nevestno nadzorstvo nasipov. Ljudje celo odvažajo gradbeni material s teh nasipov. Sreskemu načelstvu v Celju naj bi banska uprava dala strog nalog za vestno izvrševanje nadzorstva. Vzdrževanje regulacije Savinje je nujna zadeva, zato naj se uredi čimprej.

Celjski župan g. dr. Alojzij Gorčičan je podrobneje očitil katastrofalne posledice, ki nastanejo v Celju in okolici zaradi nevdzdrževanja regulacije Savinje v gornjem delu. V zadnjih letih se je struga Savinje poplivila zaradi tega

skoro za 1 meter. Ob vsaki poplavi reka ogroža Celje in kraje pod Celjem. Vsakokrat ocenijo škodo po poplavih na več milijonov dinarjev. Talna voda sega v Celju in okolici že do 0,80 m pod zemljo. Ob poplavih so kleti polne vode. Ves okoliš je že zamočvirjen. Pojavila se je megla in zaradi tega ljudi trpija Celje in okolica v zdravstvenem pogledu. Vse te posledice nevdzdrževanja regulacije Savinje bi bile odstranjene, če bi začeli čimprej hidrotehnična dela v gornjem toku Savinje. Mesto Celje je že izvršilo načrt za ta dela in banska uprava naj ga pregleda ter pošlje ministrstvu v odobrenje. Generalni načrt za ta dela je ministrstvo že odobrilo. Skratka, regulacija Savinje je neodložljiva. Z deli bi začeli lahko že letos, čeprav je proračun za vsa dela predviden samo v znesku 26 milijonov Din. Prispevati bi morali država, banovina, občine in interesi za dokončno izvršitev vseh del. Važno pa je, da se z deli prične čimprej. Interesirana je na tem vprašanju tudi železniška uprava, ki bi prispevala stroške za obnovo železniških mostov. Zaradi tega naj bi banska uprava čimprej poslala načrte ministrstvu v odobrenje, sklicala naj bi anketo za ureditev finančne plati. Z deli naj bi se začelo že letos, ker je to vprašanje življenjsko vprašanje za vso celjsko kotlino.

Gosp. dr. Fran Roš, župan in odvetnik v Laškem, je izjavil, da postanejo prošnje obeh predgovornikov zlasti razumljive tistem, ki je kdaj videl, kako Savinja besni ob nalivih kot hudournik skozi Savinjsko dolino do Celja in proti Laškem. Z regulacijo Savinje je pa treba začeti v njenem spodnjem delu. Laško samo ima ogromno škodo od neregulirane Savinje, ker ji odžene vse goste, odnaša rodovitno zemljo in povzroča še mnoge druge skrbi. Banske uprava naj skliče anketo zastopnikov Savinjske doline, na kateri bodo razpravljali o tem vprašanju.

Načelnik tehničnega oddelka banske uprave g. inž. Krajc je priznal nujnost regulacije Savinje, vendar pa tehnični oddelk zaradi pomanjkanja kreditov ni mogel ničesar ukreniti. Še ta mesec se bo sestala komisija, ki si bo ogledala teren ob Savinji, kjer naj bi se izvršila regulacijska dela. Po ogledu bo banska uprava poslala načrte ministrstvu v odobritev in obenem uvedla posvetovanje o načinu financiranja regulacijskih del.

Nujno potrebno je, da se vendar že reši vprašanje regulacije Savinje, ki je življenjskega pomena za ves celjski okoliš. Zadeva je izredno važna in ne prenese nobenega odloga več.

Zborovanje zelene bratovščine v Celju

CELJE, 15. februarja.

V nedeljo 14. t. m. od 16.30 do 19.30 se je vršil v hotelu »Hubertus« v Celju redni občni zbor celjske podružnice Slovenskega lovskega društva, ki se ga je udeležilo mnogo članov iz Celja, Laškega in Šmarja. Manjkali so člani iz drugih srezov, ki spadajo v območje celjske podružnice.

Predsednik podružnice gosp. prof. Mravljak je po otvoritvi občnega zbora prisrčno pozdravil navzočega zastopnika centralnega odbora SLD g. ravn. Zupana ter ostale udeležence. Centrala je poslala občnemu zboru pismen pozdrav. Sklenjeno je bilo, da se odpošlje predsedniku SLD v Ljubljani g. dr. Lovrenčiču pozdravna brzojavka z željo, da bi g. dr. Lovrenčič še dalje vztrajal na mestu predsednika. Predsednik gosp. prof. Mravljak se je spominjal v minulem poslovnem letu umrlih članov gg. Franca Schaura, Edvarda Kukca, Ivana Krefla, Jožeta Gorčičarja in Maksja Detička. Zborovalci so poča-

stili njihov spomin z dvigom s sedežev in trikratnim klicem »Slava!«

Nato je g. prof. Mravljak podal poročilo predsedstva. Podružnica je lani organizatorično napredovala in sestavila točen seznam vseh svojih članov. Od zaupnikov je prejela točna in zanesljiva poročila. Na sejah so bile obravnavane razne lovske zadeve. V najnovjšem času je podružnica pristopila k Strelski družini v Celju, kjer ima 4 zastopnike. Nesoglasij ni bilo niti na lovih niti v odnošajih med podružnico in centralo.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Rutar, posnemamo: Iz sednjih zapisnikov so razvidni naslednji važnejši sklepi odbora, ki je po občnem zboru 25. marca 1931. prevzel svoje poste: Sprejem 90 novih članov in 3 odbornikov. Izpopolnitev lovske knjižnice s strokovnimi knjigami. Vpoklic vseh lovskih paznikov za 10. september t. l. v društveni lokal, kjer je bilo razdeljenih 6 od podružnice razpisanih nagrad za dokončevanje roparic v skupnem znesku 1500 Din. Razpis nagrad za dokončevanje roparic, njih jaje in gnezd po zapriseženih lovskih paznikih za 1. 1932. v skupnem znesku 3000 Din. V novem poslovnem letu naj se uvedejo kontrolne znamke za divjačino, ki se prodaja. Nabava metalnega stroja za glinaste golobe v svrhu vežbanja članov v streljanju. Pristop odbornikov in članov k Strelski družini v Celju. Zaplenjeno in izdražbano staro orožje naj se po prevzemu uniči, da ne pride več lovskim tatovom v roke. Odločitev o prireditvi lovskega plesa se prepusti občnemu zboru.

Poročilo blagajnika g. Cimpriča izkazuje 44.927.32 Din prejemkov in 54.573.23 Din izdatkov. Podružnica ima pri Celjski posojilnici še naložene gotovine v znesku 12.892.40 Din. V minulem poslovnem letu je pristopilo k podružnici 48 rednih članov in 47 lovskih čuvajev, iz podružnice je izstopilo 21 članov, umrlo je 5 članov, zaradi neplačevanja članarine je bilo črtanih 53 članov. Od trboveljske je pristopilo k celjski podružnici 53 članov iz občin Laško, Marijagradec, Sv. Krištof, Sv. Lenart, Jurklošter in Loka. Celjska podružnica šteje sedaj 572 članov.

Poročilo knjižničarja g. Cilenška navaja, da ima društvena lovska knjižnica, ki je nameščena v lovski sobi hotela »Hubertus«, 102 strokovni knjigi in se je pomnožila za 25 vezanih knjig. Lani je bilo izposojenih 74 knjig. Knjižnica je poleti odprta vsako sredo, pozimi pa vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 6. do 7. zvečer.

V imenu pregledovalcev računov je poročal g. prof. Lovrenčič, da so blagajniške knjige v najlepšem redu. Njegov predlog, da se da odboru absolutorij, in vsa poročila so bila soglasno sprejeta.

Zastopnik osrednjega odbora SLD g. ravn. Zupan je sporočil pozdrave predsednika SLD g. dr. Lovrenčiča in omenil, da se vrši občni zbor na zgodovinskih tleh v Celju, kjer se je odločila usoda slovenskega lovstva po prevratu. Preteklo leto je bilo zelo važno za reorganizacijo lovstva. Vsa lovska vprašanja so bila rešena po načrtu in člani so se povsod živahno zanimali za delovanje lovskih društev. Dobili smo nov lovski zakon, ki pa ni povsem tak, kakor smo si ga želeli. Zakon n. pr. žal ne predvideva obligatornega članstva.

Preds. prof. Mravljak je poročal o delovanju osrednjega odbora. Centralni odbor je ustanovil organizatorični, finančni in redakcijski odsek in fond Zelenega kri-

poiskati vir dohodkov z javnimi prireditvami. To so predvsem novo ustanovljena društva, ki še nimajo potrebnega telovadnega orodja in drugega inventarja.

Mozirje.

Sokolsko društvo Mozirje praznuje letos 50-letnico svojega obstoja. Župna glavna skupščina naj sklene, da se vrši ob tej priliki okrožni zlet v Mozirju.

Ponikva.

V posameznih primerih oproščajo društvene uprave slabo situirano, plačila nezmožno članstvo predvsem telovadce in telovadke plačevanja članarine. Župa naj takšno članstvo istotako oprosti župnih prispevkov. Društvene uprave morajo v ta namen predložiti župi imenski seznam plačevanja članarine oproščenega članstva.

Kino

Mestni kino Celje. Ponedeljek 15. in sreda 17. februarja ob pol 9. zvečer: »Dvoje src v 3/4 taktu«. Sijajna zvočna opereta. V glavnih ulogah Willy Ferst, Gretl Theimer, Oskar Karlweiss, Paul Morgan in Szöke Szakall. Repriza. Znižane cene. Predigra: zvočna encdejanka. — Torek 16. februarja ob pol 7. in pol 9. zvečer: »Živel kralj!« Veličasten jugoslovenski film iz življenja Nj. Vel. kralja in kraljevske rodbine. — Prednaznailo: »Kongres pleše«.

Dopisi

Konjice

Tyrševa proslava konjiškega Sokola se bo vršila kakor pri drugih društvih tudi pri nas v soboto 5. marca s svečano akademijo in s slavnostnim predavanjem v telovadnici deške narodne šole.

Lutkovni sokolski oder je sedaj postavljen za stalno v dvorani Narodnega doma in se bo otvoritvena predstava vršila v kratkem.

Priprave za ustanovitev sreske in krajevne organizacije JRKD v Konjicah so končane in se bodo v kratkem vršili ustanovni občni zbori.

Mladinski popoldan, ki ga je priredilo Sokolsko društvo v Konjicah na pustni torek, da odvrne mladino tja dan od počestnega nošenja, je pod vodstvom s. upraviteljice Nuše Brataničeve potekel v največje zadovoljstvo mladine in staršev. Razne šaljeve deklamacije, petje domoljubnih pesmi, pripovedovanje pravlic in končna pogostitev mladine je trajala skoraj ves popoldan, nakar se je sokolska mladina podala takoj zopet na svoje domove. Mladinski popoldnevi se bodo odslej vršili večkrat, ker ima mladina mnogo koristi od takih prireditev, na katerih se v prvi vrsti tudi krepi ljubzen do naroda in države.

Otvoritev vinoloča

Prve južnoštajerske vinarske zadruge

v Celju, Aškerčeva ulica 6

Točila se bodo pristna domača vina, belo in rdeče namizno à Din 8.—, mozler à Din 10.—, rizling à Din 12.— in burgundec à Din 14.—. Na razpolago so tudi mrzla jedila. Priporočila se za oblen obisk.

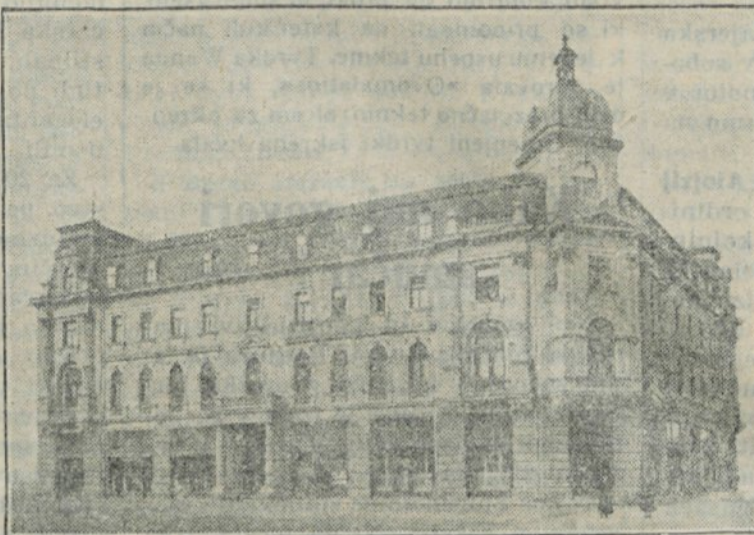
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000.—

Kupuje in prodaja
devize in valute.

Izdaja uverjenje za
izvoz blaga.



Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za iste popolno varnost in ugodno obrestovanje.

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

Lokalno stanovanje

Velik svetel lokal v Miklošičevi ulici, se da s 1. III. 1932. v najem, istotako stanovanje. — Pojasnila da e Alojz Drogenik, Celje, Glavni trg.

Dnevno sveže pražena kava, praži se v novem modernem električnem pražarju.

Karol Loibner, Celje
Kralja Petra c. 17. — Pri „Zvoncu“
Delikatese, specerija, semena.

Oglašujte!

Moško kolo

skoraj popolnomo novo se prodaja za 900 Din. Naslov v upravi lista.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupnarovarnem zavezu, ki že obstoja 64 let

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.



Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. Vse prošnje rešuje brezplačno.

Za hranilne vloge jamčt poleg še mesto Celje z vsem premoženjem premoženja hranilnice in vso davčno močjo

Ljubljanska kreditna banka

podružnica Celje, Aleksandrova ulica

Centrala v Ljubljani

Ustanovljena 1900

Ustanovljena 1900

Delniška glavnica Din 50.000.000.— Skupne rezerve nad Din 11.000.000.—

Brzjavlj: Ljubljanska banka

Telefon: 76

PODRUŽNICE: Brežice, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Zagreb

Se priporočila za vse bančne posle.